

Revisorerna

Till
Kommunfullmäktige i Oxelösunds kommun

Revisorernas redogörelse 2022

Under 2022 har vi granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Vi har även granskat Nyköping-Oxelösunds gemensamma nämnd för intern service, Nyköping-Oxelösunds gemensamma överförmyndarnämnd, Trosa, Gnesta och Oxelösunds gemensamma växelnämnd samt de med regionen och länets kommuners gemensamma nämnder; nämnden för samverkan inom socialtjänst och vård samt patientnämnden.

Som lekmannarevisorer har vi granskat de tre helägda kommunala bolagen Oxelösunds kommuns förvaltnings AB (Förab), Kustbostäder i Oxelösund AB samt Oxelö Energi AB.

Granskningarna har utgått från att pröva om verksamheten skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om kommunens räkenskaper varit rättvisande och om den interna kontrollen varit tillräcklig.

Revisorer har varit:

Eva Asthage, ordförande

Mayvor Lundberg, vice ordförande

Lennart Nilsson

Lars Johansson (januari - september 2022 samt december 2022 – mars 2023)

Lars Fornarve (januari - december 2022)

Håkan Lindqvist (september 2022 – mars 2023)

Revisorerna har till stöd för sin granskning haft sakkunniga biträden från EY. De sakkunniga biträdena och auktoriserad revisor för de kommunala bolagen är upphandlade fr.o.m. 2018 och på nytt sedan 2022. Avtalet löper t.o.m. 2024 med förlängningsmöjligheter om ytterligare tre år.

Sammanträden

Kommunrevisorerna har under revisionsåret haft 13 sammanträden, varav två med kommunfullmäktiges presidium och ett med Nyköpings revisorer.

Lekmannarevisorerna har haft 5 sammanträden med bolagsstyrelserna och deras chefstjänstemän.

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder

En risk- och väsentlighetsanalys har legat till grund för revisionens granskningsplan.

Vi har följt styrelsens och nämndernas verksamhet genom att läsa sammanträdeshandlingar, protokoll och lokal medierapportering.

Vi har träffat presidiet och förvaltningsledningen i kommunstyrelsen vid två tillfällen och övriga nämnders presidier och förvaltningsledningar vid vardera ett tillfälle.

Dialogerna har främst rört övergripande system och verktyg för att styra, leda, följa upp och ha tillräcklig kontroll över verksamheten. Med styrelsen och nämnderna har även följande konkreta frågor diskuterats som en del i den grundläggande granskningen:

- Påverkan på verksamheter och vidtagna åtgärder med avseende på coronapandemin
- Måluppfyllelse
- Personalfrågor och kompetensförsörjning
- Ekonomisk prognos och åtgärder för ekonomi i balans
- Affärsrelationerna mellan kommunen och dess bolag
- Struktur för uppföljning och intern kontroll

Grundläggande granskning av de helägda kommunala bolagen

Oxelösunds kommuns förvaltnings AB (Förab), Kustbostäder i Oxelösund AB samt Oxelö Energi AB har vi som lekmannarevisorer granskat på samma sätt som kommunens styrelse och nämnder. Räkenskaperna är dock undantagna från lekmannarevisorernas granskning. De granskas enligt aktiebolagslagen av auktoriserad revisor. Lekmannarevisorerna, deras sakkunniga biträde och den auktoriserade revisorn har samarbetat inom ramen för revisionen av de kommunala bolagen.

Information

Revisorerna har en hemsida hos kommunen med presentation av revisionens syfte, ledamöter, revisionsplan och granskningsrapporter. Granskningsresultaten har delgivits berörda nämnder, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

2022 års fördjupade granskningar

Nedanstående granskningar har under året genomförts och följande sammanfattande iakttagelser har noterats vid årets granskningar.

Grundläggande granskning

Granskningen syftade till att tillhandahålla underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsledning.

Granskningens resultat var att kommunstyrelsen och de fyra nämnderna i allt väsentligt har säkerställt att den egna verksamheten styrs utifrån fullmäktiges mål och riktlinjer.

I likhet med resultat av tidigare granskning framkommer ett antal noteringar rörande den övergripande målstyrningen och tydligheten i hur måluppfyllelse bedöms. Flera nämnder bedömer att mål nås trots att målvärden inte uppnåtts. Vidare framgår inte alltid åtgärder vid prognos om avvikelser.

Vissa utvecklingsområden rörande kommunens interna kontroll noteras, framförallt rörande åtgärder när kontroller visar avvikelser. För utbildningsnämnden saknas expediering till revisorerna. Vidare noteras att miljö- och samhällsbyggnadsnämnden inte tillsett en korrekt expediering av den ekonomiska uppföljningen.

Granskning av strategisk kompetensförsörjning

Granskningens syfte var att bedöma om kommunens arbete bedrivs med tillräckligt tydlig ansvarsfördelning, styrning, kontroll och uppföljning. Granskningen utgick från kommunstyrelsens övergripande ansvar men omfattar också miljö- och samhällsbyggnadsnämndens, kultur- och fritidsnämndens, utbildningsnämndens samt vård- och omsorgsnämndens arbete med att omsätta fullmäktiges mål.

Granskningen visar att det inom alla förvaltningar pågår olika aktiviteter och insatser för att nå fullmäktiges mål. Kommunstyrelsens personalpolitiska program och

inriktningsdokument för strategisk kompetens-försörjning efterlevs dock inte. Förvaltningarna saknar aktuella kompetensförsörjningsplaner, undantaget utbildningsförvaltningen. Bland de intervjuade framkommer en bild av att dokumenterade planer sannolikt skulle göra strategier och åtgärder lättare att kommunicera och resursätta men att åtgärderna troligen skulle vara desamma som redan pågår. En möjlig konsekvens av detta är dock att förvaltningarna arbetar på olika sätt, utifrån mer eller mindre underbyggda prioriteringsgrunder och med olika tidshorisonter och strategisk ansats. Möjligheten till samsyn och gemensamma satsningar riskerar att försvåras.

Vi rekommenderar därför att de styrande dokumenten för det gemensamma arbetet med kompetensförsörjning aktualitetsprövas och utvärderas för att säkerställa att både arbetsformer, behovsanalys och prioriteringar är rimliga utifrån dagens förutsättningar. Kommunstyrelsen kan med fördel överväga att låta den kommungemensamma strategin på ett tydligare sätt omsättas i handling genom nämndernas och förvaltningarnas verksamhetsplaner, för att kringgå svårigheten att upprätthålla den parallella analys- och planeringsprocessen. Gemensamma strukturer för samordning och uppföljning bör ändå upprätthållas.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderades kommunstyrelsen att:

- Aktualitetspröva det personalpolitiska programmet fastställt 2013 samt inriktningsdokumentet för strategisk kompetensförsörjning fastställt 2015.
- Säkerställa att den kommunövergripande planen för strategisk kompetensförsörjning hålls uppdaterad avseende kompetensanalys och föreslagna åtgärder.
- Säkerställa att alla förvaltningar tillämpar planen för strategisk kompetensförsörjning i sin verksamhetsplanering, eventuellt genom ändrade arbetsformer i inriktningsdokument och strategisk plan.
- Tillse en samlad uppföljning av arbetet med att möta verksamhetens behov av kompetens på lång och kort sikt, för att säkerställa att åtgärder är rätt valda och ger avsedd effekt.
- Överväga möjligheten att följa upp hur kommunen uppfattas externt som arbetsgivare.

Granskning rörande lokalförsörjningsprocessen

Granskningen syftade till att ge revisorerna underlag för att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt en ändamålsenlig lokalförsörjningsprocess samt om behov finns av en fördjupad granskning. Granskningen utgår från kommunstyrelsens övergripande ansvar.

Resultatet av granskningen indikerar att kommunstyrelsen inte fullt ut har säkerställt en ändamålsenlig lokalförsörjningsprocess. Förvaltningarna tillämpar dock en lokalbehovsprocess där det sker ett kontinuerligt aktivt arbete med lokalförsörjningsfrågor. Vi bedömer att ansvarsfördelningen för lokalförsörjning bör tydliggöras i kommunstyrelsens reglemente. Detta är något som tidigare uppmärksammats i en granskningsrapport från de förtroendevalda revisorerna. Fullmäktige har i mål och budget tydliggjort att kommunstyrelsen ansvarar för fastighetsägandet i kommunen men vi menar att även detta bör framgå av reglementet då budgetdokumentet är ett ettårigt styrdokument. Vi menar också att kommunstyrelsen bör överväga att reglera nämndernas ansvar för lokalförsörjning i respektive reglemente och bereda dessa för beslut i fullmäktige.

Vi noterar att det finns ett aktivt arbete med lokalförsörjningsfrågor i tjänstemannaorganisationen som resulterar i ett underlag till kommunstyrelsens arbetsutskott i mål- och budgetberedningen. Det finns en dokumenterad och aktuell

lokalbehovsprocess med roll- och ansvarsfördelning. Vi kan konstatera utifrån genomförda intervjuer att processen tillämpas. Det saknas dock en dokumenterad lokalförsörjningsprocess som omhändertar de delar som handlar om hur behoven som identifieras i lokalbehovsprocessen ska hanteras. Vi menar att lokalförsörjning är av sådan strategisk och ekonomisk vikt för kommunen att kommunstyrelsen bör besluta om ett styrande dokument för lokalförsörjningsprocessen inklusive roll- och ansvarsbeskrivning. Kommunstyrelsen bör även överväga att bereda ärendet för beslut i kommunfullmäktige.

Efter genomförd granskning ger vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Tydliggör ansvaret för lokalförsörjning och fastighetsägande i kommunstyrelsens reglemente och bered detta för beslut i fullmäktige.
- Besluta om mål för arbetet med kommunens lokalförsörjning i syfte att stärka styrningen mot en effektiv lokalförsörjning i hela kommunen.
- Besluta om ett styrande dokument för lokalförsörjningsprocessen inklusive roll- och ansvarsbeskrivning och överväg att bereda ärendet för beslut i kommunfullmäktige.
- Överväga att införa lokalförsörjningsplaner som ett verktyg i att stärka det strategiska arbetet med lokalförsörjning.
- Utredda hur en incitamentsstruktur kan skapas där verksamheterna uppmuntras att effektivisera sitt lokalutnyttjande.
- Inför ett digitalt verktyg för att kunna hantera fastighets- och lokalfrågor mer samlat och med större säkerhet.
- Säkerställ att styrelsen får en uppföljning som möjliggör utvärdering av om kommunens lokalförsörjning är effektiv och ändamålsenlig.

Granskning av arbetet med orosanmälningar inom socialtjänsten

Granskningen syftade till att bedöma om vård- och omsorgsnämndens styrning och uppföljning av arbetet med orosanmälningar avseende barn och unga är ändamålsenlig. Vår sammanfattande bedömning är att vård- och omsorgsnämnden delvis bedriver ett ändamålsenligt arbete kopplat till styrning och uppföljning av arbetet med orosanmälningar avseende barn och unga.

Inkommande orosanmälningar omhändertas av en mottagningsgrupp som genomför skydds- och förhandsbedömningar och det framgår i granskningen att det finns rutiner för hur de ska genomföras, av vem samt att det framgår av delegationsordningen vem som kan besluta om att öppna eller inte öppna utredning. Inom organisationen har det under 2021–2022 pågått ett utvecklingsarbete gällande verksamhetsnära stöd och rutiner för att förbättra rättssäkerhet och arbetsmiljö samt stävja personalomsättning.

I granskningens stickprov framgår att regelefterlevnaden sett till lagstadgade tidsgränser för skydds- och förhandsbedömning är god. Verksamhetssystemet som används bidrar till en hög rutinefterlevnad då det är utformat utefter lagstiftning och Socialstyrelsens föreskrifter med tydliga rubriker att fylla i. Dock framgår i stickprovet att rubriken för barnsamtal används i låg utsträckning och att motiveringen till varför ett barnsamtal inte genomförts därför är otydlig, vilket vi ser som en brist.

Det finns rutiner gällande samverkan med skola och fritidsverksamhet och det sker samverkansmöten mellan verksamheterna. Det finns emellertid inte någon regelbundenhet eller systematik i hur mottagningsenheten är ute i verksamheter och informerar kring anmälningsplikten och hur orosanmälningar fungerar. Vi ser det som en brist och att det finns risk att barn och unga som far illa inte upptäcks.

Vi bedömer att det finns en systematik i den uppföljning och kontroll av orosanmälningar som sker och att enheten har ett närvarande verksamhetsstöd och regelbundna ärendedragningar. Detta ser vi positivt på, särskilt i en organisation som tidigare haft en hög personalomsättning och många nya medarbetare. Dock framgår av dokumentstudier att internkontrollen inte är enhetlig i vilka anmälningar som ska granskas och vilka som faktiskt granskas, vilket vi ser som en brist.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderas vård- och omsorgsnämnden att:

- Säkerställa att befintliga rubriker i verksamhetssystemet används, särskilt när det kommer till huruvida barnsamtal genomförts vid skydds- och förhandsbedömningar.
- Säkerställa att medarbetare introduceras till rutiner och att kunskapen finns i organisationen. Detta är särskilt viktigt vid personalomsättning och många nya medarbetare.
- Säkerställa systematik och regelbundenhet i att informera övriga aktörer som kommer i kontakt med barn och unga kring anmälningsplikten.
- Säkerställa att internkontrollplan och vilka ärenden som faktiskt granskas är samstämmiga och att kontrollen bör innefatta samtliga aktualiseringar.

Förstudie avseende barnperspektivet i kommunens beslutsfattande

Förstudiens syfte var att belysa och bedöma i vilken utsträckning kommunens arbete följer de intentioner om barns rättigheter som anges i barnkonventionen samt i kommunens egna mål. Den sammanfattande kommentaren utifrån förstudien är att kommunens arbete i stort följer de intentioner om barns rättigheter som anges i barnkonventionen.

Slutsatsen baseras på att det i kommunens verksamheter finns ett utbrett arbete där barnperspektivet beaktas. Det saknas dock ett fullt ut systematiskt arbetssätt som säkerställer att intentionerna i barnkonventionen beaktas i alla delar av kommunens arbete. Detta avser särskilt de verksamheter som inte dagligen behandlar frågor som berör barn. Kommunstyrelsen har inte beslutat om särskilda dokument avseende barnrättsperspektivet och av denna anledning sker inte heller någon särskild återrapportering. Vi noterar dock att flera verksamheter har styrande dokument med bäring på barns bästa.

Det sker arbete med att samla in synpunkter från barn vilket är positivt. Detta noteras ske inom samtliga granskade nämnders verksamheter. Det saknas dock ett systematiskt arbetssätt som säkerställer att barnrättsperspektivet alltid beaktas både i arbets- och beslutsprocesser samt i planeringen av verksamheten.

Vi anser att kommunstyrelsen bör överväga att tydliggöra hur kommunen ska säkerställa intentionerna i barnkonventionen på en kommunövergripande nivå i syfte att perspektivet inte ska förbises i verksamheter som mer indirekt berör barn.

Utifrån förstudiens resultat lämnas nedanstående medskick till kommunstyrelsen:

- Överväg att tydliggöra hur kommunen ska säkerställa intentionerna i barnkonventionen på en kommunövergripande nivå. Detta i syfte att frågan inte ska förbises i frågor som inte har direkt koppling till barn.
- Överväg att systematisera tillvaratagandet av barnrättsperspektivet i styrelsen och nämndernas beslut.
- Överväg former för uppföljning av kommunens barnrättsarbete.

Uppföljning av genomförda granskningar 2020

Syftet med uppföljande granskning är att följa upp om nämnderna har genomfört åtgärder med anledning av de rekommendationer och synpunkter som lämnades vid revisorernas granskningar 2019. De tidigare rekommendationer som lämnats i samband med granskningarna utgör avgränsningen. De uppföljande granskningarna syftar inte till att genomföra en ny granskning.

De granskningar som revisionen har följt upp under året är:

- Granskning av kommunens målstyrning
- Granskning av kommunens styrning och uppföljning av uppdrag till Kustbostäder
- Granskning av kommunens hantering av IT

Sammanfattningsvis bedöms kommunen delvis ha beaktat och vidtagit relevanta åtgärder med anledning av lämnade rekommendationer. I några fall konstaterar vi att ett arbete pågår och en del rekommendationer har inte beaktats fullt ut. Vi noterar vidare att flera processer pågått under lång tid rörande målstyrning samt kommunens uppdrag till Kustbostäder.

Granskning av delårsbokslut

Enligt kommunallagen ställs krav på revisorerna att bedöma om resultatet i delårsrapporten och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Den översiktliga granskningen av delårsbokslutet har inriktats på uppföljning av lag om kommunal bokföring och redovisning och kommunallagen samt på rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Baserat på den översiktliga granskningen av delårsrapporten konstaterades att den ger en tillräcklig bild av den verksamhet som bedrivits inom nämnder och förvaltningar under perioden. På en övergripande nivå bedömdes resultatet i allt väsentligt vara i överensstämmelse med fullmäktiges övergripande mål. Vidare konstaterades i granskningen att begreppet *god ekonomisk hushållning* kommenteras och att en bedömning görs för året. Bokslutsdokumentationen bedömdes vara av tillräcklig kvalitet.

Granskning av årsredovisning

Granskningen som genomförts syftade till att pröva om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Vidare syftade även granskningen till att bedöma om den beskrivning som görs av verksamhetens resultat och måluppfyllelse är tillräcklig samt i enlighet med kommunallagen och god revisionssed. Granskningen omfattade den sammanställda redovisningen för kommunen.

Efter genomförd granskning konstaterades att årsredovisningen i allt väsentligt bedöms ge en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning. Vidare konstaterades att kommunen uppfyller det lagstadgade balanskravet.

Årets resultat för Oxelösunds kommun uppgår till 27,9 mnkr jämfört med 42,4 mnkr föregående år, vilket motsvarar ett lägre resultat om 14,5 mnkr. Resultatet uppgår till 3,3% av kommunens skattenetto jämfört med 5,3% föregående år. Samtliga nämnder med undantag för utbildningsnämnden visar bättre resultat än budget.

Kommunens målstruktur bedömdes likt föregående år som otydlig. Både mätbara kommunmål och nämndmål utgör underlag för bedömning av måluppfyllelse, men endast kommunmålen redovisas i sin helhet. Vi bedömer dock att analysen rörande måluppfyllelse tydliggjorts.

Oxelösund 2023-03-22

Eva Asthage
Ordförande

Mayvor Lundberg
Vice ordförande

Håkan Lindqvist

Lars Johansson

Lennart Nilsson

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Eva Elisabet Asthage

Undertecknare 1

Serienummer: 19470619xxxx

IP: 178.174.xxx.xxx

2023-03-22 11:11:38 UTC

Lars Ove Johansson

Undertecknare 1

Serienummer: 19580404xxxx

IP: 158.174.xxx.xxx

2023-03-22 11:55:53 UTC

Håkan Gunnar Lindqvist

Undertecknare 1

Serienummer: 19490427xxxx

IP: 176.10.xxx.xxx

2023-03-22 11:56:19 UTC

MAYVOR LUNDBERG

Undertecknare 1

Serienummer: 19470501xxxx

IP: 90.129.xxx.xxx

2023-03-22 13:10:06 UTC

LENNART NILSSON

Undertecknare 1

Serienummer: 19410521xxxx

IP: 158.174.xxx.xxx

2023-03-22 13:55:09 UTC

Ankom: 2023-03-22 Ärende: KS.2023.113 Handling: 486073
Penneo dokumentnyckel: OLKH7-B6IDH-EIIX2-EHL6X-F6P21-00M5D

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>